

مقدمه: در فرایند اثر بخشی در جامعه علمی نابرابری حاکم است. از این رو افزایش تولیدات علمی الزاما منجر به افزایش سرعت دریافت استناد نمی گردد. "اثر متیو"؛ از شاخص های علم سنجی؛ بر روند دریافت استناد در جامعه علمی تاثیر گذار است. علاوه بر این در مقایسه و ارزیابی عملکرد علمی دانشگاه ها بهتر است شاخص های توسعه پژوهشی دانشگاهی، به عنوان دروندادهای مورد نیاز برای تولید علم در نظر گرفته شود. در این پژوهش به بررسی "اثر متیو" بر تولیدات علمی دانشگاه های علوم پزشکی کشور ایران پرداخته می شود.

هدف: هدف از این بررسی تعیین اثر متیو بر تولیدات علمی نمایه شده دانشگاه های علوم پزشکی ایران براساس شاخص های توسعه پژوهشی در فاصله زمانی ۲۰۰۶-۲۰۰۲ در WOS بود.

روش کار: این پژوهش توصیفی- تحلیلی با استفاده از شاخص اثر متیو و رابطه Power- Law انجام گردید. منبع گردآوری داده ها، پایگاه WOS و جامعه آماری ۶۳۴۷ مدرک نمایه شده دانشگاه های علوم پزشکی ایران در فاصله زمانی ۲۰۰۶-۲۰۰۲ در این پایگاه بود.

یافته ها: نتایج حاصله نشان داد، تولیدات علمی دانشگاه های علوم پزشکی کشور ایران در فاصله زمانی پنج سال رشد صعودی داشته است. دانشگاه علوم پزشکی تهران بزرگترین تولید کننده علم و دانشگاه های علوم پزشکی سبزوار و شاهرود کوچکترین تولید کنندگان علم بودند. دانشگاه علوم پزشکی تهران بیشترین شاخص های توسعه پژوهشی (نیروی انسانی و مالی) و دانشگاه علوم پزشکی زابل کمترین نیروی انسانی و دانشگاه علوم پزشکی قم کمترین نیروی مالی را در اختیار داشت. "اثر متیو" بر تولیدات علمی تمامی دانشگاه های علوم پزشکی، دانشگاه های تیپ یک و

سایر دانشگاه ها تأثیر مثبت داشته و بر تولیدات علمی دانشگاه های تیپ دو و سه تأثیر منفی داشته است. رتبه بندی دانشگاه های علوم پزشکی کشور ایران با استفاده از شاخص " اثر متیو سیستم علمی جزء در سیستم علمی کل " نشان داد که دانشگاه های برتر از لحاظ تولید علم و شاخص های توسعه پژوهشی رتبه های پایین تری اتخاذ کردند. بررسی رابطه میان شاخص های توسعه پژوهشی و استنادات وجود رابطه معنی دار $P < 0/01$ را نشان داد.

نتیجه گیری: نتایج این تحقیق نشان داد که تفاوت در درونداد اولیه، موجب ایجاد تفاوت در بروندها می گردد. بنابراین در مقایسه و رتبه بندی بهتر است که بر توزیع نامساوی دروندهای اولیه توجه شود تا بدین ترتیب مقایسه منصفانه ای انجام گردیده و تفاوت ها و فاصله ها توجیه شود.

کلمات کلیدی: اثر متیو، تولیدات علمی، استنادات، شاخص های توسعه پژوهشی، وب آو ساینس .